

Vaasan hallinto-oikeuden vastinepyyntö Maanrakennusliike Pauli Peiponen Oy:n ja JT Sora Oy:n valituksen johdosta

Lupajaos 27.09.2023 § 79

Valmistelija

ympäristötarkastaja Lilja Anna, p.0500 826 357

Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualue on pyytänyt Loimaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa JT-Sora Oy:n ja Maanrakennusliike Pauli Peiponen Oy:n lupahakemuksesta: Maa-ainesten ottaminen Virttaankankaan tekopohjavesilaitoksen suoja-alueelta Säskylänharju-Virttaankankaan pohjavesialueella ja suoja-aluemääräyksistä poikkeaminen.

Aluehallintovirasto pyytää lausuntoa 29.9.2023 mennessä. Lausunto tulee toimittaa aluehallintovirastoon sähköisen asiointipalvelun kautta (avi.fi/sahkoiset-lomakkeet). Lausunnossa on ilmoitettava asian diaari ESAVI/3287/2023.

Kuulutus ja hakemusasiakirjat löytyvät sähköisesti osoitteessa ylupa.avi.fi.

Lausuntopyyntö on päätöksen liitteenä.

Asian taustaa

Loimaan kaupungin elinympäristölautakunnan lupajaosto on myöntänyt kokouksessaan 29.10.2019 kiinteistöille 430-472-5-156 Taimisto ja 430-472-5-192 Soramäki maa-ainesluvut M4/2019 ja M5/2019, jotka ovat kumoutuneet Turun hallinto-oikeuden 22.12.2021 antamilla päätöksillä 21/0186/1 ja 21/0183/1. Hallinto-oikeus on päätöksissään katsonut, että oheisia maa-aineslupia koskevien hakemusten mukaisesta toiminnasta mahdollisesti aiheutuu haitallisia pohjavesivaikutuksia. Hankkeiden pohjavesivaikutusten tarkempi selvittäminen ja vesilain mukaisen luvan myöntämisen edellytysten arvioiminen vesilain mukaisessa lupamenettelyssä on kys. pohjavesialueella siten perusteltua. Koska hankkeille ei ole haettu, eikä myönnetty vesilain mukaista lupaa, hakemusten mukaisten maa-aineslupien myöntämiselle ei ole ollut edellytyksiä ennen vesilain mukaista lupamenettelyä.

Vesilain mukainen hakemus

JT-Sora Oy ja Maanrakennusliike Pauli Peiponen Oy hakevat yhteistä lupaa pohjaveden muuttamis- ja pilaamiskiellosta poikkeamiseen maa-ainesten ottamiseksi kiinteistöillä 430-472-5-156 Taimisto ja 430-472-5-192 Soramäki. Lupaa haetaan myös hakemuksen täydennyksessä esitetyistä vedenottamon suoja-aluemääräyksistä poikkeamiseen. Hakemuksen on laatinut KV Ympäristökonsultointi Tmi.

Hakemuksen mukainen toiminta-alue sijaitsee Virttaankankaan 1 lk. pohjavesialueella ja Turun Seudun Vesi Oy:n vedenottamon suoja-alueella. Hakemuksessa on haettu lupaa poiketa suoja-aluepäätöksen LSY-2001-Y-196 kohdan 12.2. *suoja-alueen määrittäminen Virttaankankaan tekopohjavesilaitokselle* määräyksistä 1) *Alueelle ei saa perustaa YSA 1§:ssä mainittuja laitoksia, tehtaita tai toimintoja* ja 15) *Alueella on kielletty sellainen ojien tai muu maankaivu, josta voi aiheutua pohjaveden likaantumisvaaraa, pohjaveden haitallista purkautumista,*

pohjaveden määrän vähentymistä tai pohjavettä likaavan pintaveden imeytymistä maaperään.

Hakijat ovat esittäneet perusteluinaan poikkeamiseksi vesilain mukaisesta pohjaveden muuttamis- ja pilaamiskiellosta sekä ns. suojavyöhykeseännöksistä seuraavaa:

Hakemuksessa esitetyn mukaisesti tekopohjavesialueen toiminta sijoittuu harjun laelle, harjuytimen pohjoiselle reunalle, jolloin päävirtaus on yli 200 metrin päässä suunnitellun ottamisalueiden pohjoisista osista. Luvan hakija katsoo, että haittaa pohjaveden tai tekopohjaveden käytölle ei suurella todennäköisyydellä tule muodostumaan. Suojakerrospaksuudet ovat hyvät, 4-6 metriä ottotasojen ollessa II vaiheessa +95,0 (N 2000). Pohjaveden virtaussuunta on suotuisa, koska virtaussuunta ei ole kohti vedenottamoa tai kaivoja vaan enemmänkin pois päin valtavirrasta.

Suunniteltu kaivuualueen laajenema on hakijan näkemyksen mukaan verraten pienialainen suhteessa pohjaveden muodostumisalueeseen.

Maa-ainestenottoa harjoitetaan siten, että riskit pohjavedelle voidaan minimoida. Toiminta-alueelle toteutetaan suojarakenne käytettävien laitteiden käyttöä ja/tai säilytystä varten. Kaikki huoltotoimenpiteet ja helposti siirrettävän kaluston polttoaineiden käsittely toteutetaan toiminnanharjoittajien omilla varikoilla pohjavesialueen ulkopuolella.

Alueella ei ole ottamistoimintaa suunniteltaessa tiettävästi muita vastaavia hankkeita, jolloin samanaikaisia rinnakkaisvaikutuksia ei ole odotettavissa.

Lisäksi hakija mainitsee, että toimintaa ohjaa vesilain lisäksi ympäristönsuojelulaki ja maa-aineslaki, joiden puitteissa lupa tulisi myöntää, koska haittaa osoittavia seikkoja ei ole osoitettavissa tässä yhteydessä.

Hakijoiden mukaan maa-ainesotolle on myönnettävissä vesilain 3 luvun 2 § 1 momentin mukainen vesitaloushankkeen lupaviranomaisen lupa, koska hanke on suunniteltu järjestettäväksi niin, ettei se voi muuttaa pohjaveden laatua tai määrää, eikä aiheuta luonnon ja sen toiminnan vahingollista muuttumista taikka vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista eikä olennaisesti vähennä tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesiesiintymän antoisuutta tai muutoin huononna sen käyttökelpoisuutta taikka muulla tavalla aiheuta haittaa vedenotolle tai vedenkäytölle talousvetenä.

Toiminnanharjoittaja esittää, että olemassa olevien kaivojen vedenlaadun seuranta voidaan lisätä alueella sekä kummallekin ottamisalueelle voidaan lisätä alueen sisäisiä pohjavesiputkia.

Hakemuksen täydennyksessä (6.4.2023) on muun ohessa esitetty, että töiden pääpaino on keskittyä aluksi täyttöihin, luiskaamiseen, maisemointiin ja multaisen maan levittämiseen ottamisalueiden valmiille reunoille ja pohjalle. Uutta metsäistä pintaa ei poisteta ennen aikaisesti, vaan vaiheittain. Tällöin avoimena olevaa hiekka- ja sora- aluetta on kerrallaan vähemmän avoimena.

Esittelijä

Johtava rakennustarkastaja Salminen Harri

Päätösehdotus

Loimaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen antaa seuraavan lausunnon asiaan ESAVI/3287/2023:

Loimaan kaupungin elinympäristölautakunnan lupajaosto puoltaa vesilain tarkoittaman luvan myöntämistä kiinteistöille 430-472-5-156 Taimisto ja 430-472-5-192 Soramäki.

Lupajaosto on kyseisille kiinteistöille myönnettyjen maa-aineslupien (M4/2019 ja M5/2019) myöntämisen yhteydessä arvioinut toiminnan aiheuttamia riskejä mm. pohjaveden kannalta, ja todennut ettei maa-ainesten ottaminen vaaranna tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laatua tai antoisuutta. Vesilain mukaisessa lupahakemuksessa esitetty ei ole tuonut esiin sellaista tietoa, jonka perusteella lupajaosto näkisi tarvetta muuttaa aiempaa kantaansa asiassa. Hakija on selvittänyt toiminnasta aiheutuvat, pohjaveteen kohdistuvat riskit ja esittänyt tarvittavat toimenpiteet pohjaveden suojaamiseksi. Lupajaoston näkemyksen mukaan ei ole todennäköistä, että hakemusten mukainen toiminta loukkaa sanottavasti yleistä tai yksityistä etua, vaarantaa yleistä terveydentilaa tai turvallisuutta, aiheuttaa huomattavia vahingollisia muutoksia ympäristön luonnonsuhteissa tai vesiluonnossa ja sen toiminnassa taikka suuresti huonontaa paikkakunnan asutus- tai elinkeino-oloja.

Hakemuksen mukaisella alueella on edelleen jälkihoitamattomia alueita, ja toiminnan salliminen edistäisi myös alueen maisemoinnin toteutumista.

Päätös Hyväksyttiin.

Lupajaos 26.03.2024 § 35

Valmistelija johtava rakennustarkastaja Salminen Harri

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on ratkaissut asian 6.3.2024 ja hylännyt hakemuksen. Päätös kokonaisuudessaan on kokousaineiston liitteenä.

Aluehallintovirasto katsoo, että hanke voi muuttaa pohjaveden laatua tai määrää ja tämä muutos voi huonontaa pohjaveden käyttökelpoisuutta taikka muulla tavalla aiheuttaa haittaa vedenotolle tai veden käytölle talousvetenä, eikä hankkeesta saatavaa hyötyä voida pitää huomattavana yleiselle edulle koituviin menetyksiin verrattuna. Näin ollen yleiseltä kannalta arvioituna hankkeesta yksityisille eduille saatava hyöty ei ole huomattava verrattuna siitä yleiselle edulle koituviin menetyksiin.

Hanke saattaa lisäksi aiheuttaa ympäristönsuojelulain 17 §:n mukaisen pohjaveden pilaamiskiellon vastaisia seurauksia ja varovaisuusperiaate huomioiden vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja luvan myöntämisen edellytyksiä ei ole olemassa.

Esittelijä Johtava rakennustarkastaja Salminen Harri

Päätösehdotus Lupajaosto merkitsee päätöksen hyväksyen tiedokseen.

Päätös Hyväksyttiin.

Valmistelija ympäristötarkastaja Ojala Kati

Vaasan hallinto-oikeus varaa tilaisuuden kirjallisen vastineen antamiseen Maanrakennusliike Pauli Peiponen Oy:n ja JT Sora Oy:n valituksesta.

Muutoksenhaunalainen päätös: Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Ympäristölupavastuualue 6.3.2024 nro 58/2024 (Maa-ainesten ottaminen Virttaankankaan tekopohjavesilaitoksen suoja-alueelta Säskylänharju-Virttaankankaan pohjavesialueella ja suoja-aluemääräyksistä poikkeaminen, Loimaa).

Vastinetta pyydetään 28.6.2024 mennessä. Vastineessa pyydetään ilmoittamaan asian diaarinumero 473/2024.

Asian taustaa

Loimaan kaupungin elinympäristölautakunnan lupajaosto on myöntänyt kokouksessaan 29.10.2019 kiinteistöille 430-472-5-156 Taimisto ja 430-472-5-192 Soramäki maa-ainesluvat M4/2019 ja M5/2019, jotka ovat kumoutuneet Turun hallinto-oikeuden 22.12.2021 antamilla päätöksillä 21/0186/1 ja 21/0183/1. Hallinto-oikeus on päätöksissään katsonut, että hakemusten mukaisten maa-aineslupien myöntämiselle ei ole ollut edellytyksiä ennen vesilain mukaista lupamenettelyä.

JT-Sora Oy ja Maanrakennusliike Pauli Peiponen Oy ovat hakeneet yhteisesti lupaa pohjaveden muuttamis- ja pilaamiskiellosta poikkeamiseen maa-ainesten ottamiseksi kiinteistöillä 430-472-5-156 Taimisto ja 430-472-5-192 Soramäki. Lupaa on haettu myös Virttaankankaan vedenottamon suoja-aluemääräyksistä poikkeamiseen.

Lupajaosto on antanut lupahakemuksesta lausunnon (lupajaoston kokous 27.9.2023), jossa se on puoltanut luvan myöntämistä ko. kiinteistöille. Lupajaosto on perustellut kantaansa mm. sillä, että se on kyseisille kiinteistöille myönnettyjen maa-aineslupien (M4/2019 ja M5/2019) myöntämisen yhteydessä arvioinut toiminnan aiheuttamia riskejä mm. pohjaveden kannalta, ja todennut ettei maa-ainesten ottaminen vaaranna tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laatua tai antoisuutta. Tuolloin esitetyn näkemyksen mukaan ei jaoston mukaan olisi ollut todennäköistä, että hakemusten mukainen toiminta loukkaa sanottavasti yleistä tai yksityistä etua, vaarantaa yleistä terveydentilaa tai turvallisuutta, aiheuttaa huomattavia vahingollisia muutoksia ympäristön luonnonsuhteissa tai vesiluonnossa ja sen toiminnassa taikka suuresti huonontaa paikkakunnan asutus- tai elinkeino-oloja. Lisäksi lupajaosto on katsonut, että toiminnan salliminen edistäisi myös alueen maisemoinnin toteutumista.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on ratkaissut asian 6.3.2024 ja hylännyt hakemuksen. Päätös on ollut lupajaoston kokouksessa nähtävänä 26.3.2024.

Aluehallintovirasto on päätöksessään katsonut, että hanke voi muuttaa pohjaveden laatua tai määrää ja tämä muutos voi huonontaa pohjaveden käyttökelpoisuutta taikka muulla tavalla aiheuttaa haittaa vedenotolle tai veden käytölle talousvetenä, eikä hankkeesta saatavaa hyötyä voida pitää

huomattavana yleiselle edulle koituviin menetyksiin verrattuna. Näin ollen yleiseltä kannalta arvioituna hankkeesta yksityisille eduille saatava hyöty ei ole huomattava verrattuna siitä yleiselle edulle koituviin menetyksiin. Hanke saattaa lisäksi aiheuttaa ympäristönsuojelulain 17 §:n mukaisen pohjaveden pilaamiskiellon vastaisia seurauksia ja varovaisuusperiaate huomioiden vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja luvan myöntämisen edellytyksiä ei ole olemassa.

Hakijat ovat valittaneet aluehallintoviraston päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusasiakirja on kokousaineiston liitteenä.

| | |
|---------------|---|
| Esittelijä | Johtava rakennustarkastaja Salminen Harri |
| Päätösehdotus | Loimaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ei anna asiassa vastinetta. Asiasta on lausuttu lupakäsittelyn aiemmissa vaiheissa eikä lupajaosto katso tarpeelliseksi lausua asiasta enempää. |
| Päätös | Hyväksyttiin. |